

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Ši **dirbtinio intelekto (DI) naudojimo politika** parengta siekiant nustatyti aiškias gaires, kaip Vilniaus privati gimnazija integruoja DI priemones ugdymo procese. Vadovaudamiesi Tarptautinio Bakalaureato (IB) filosofija ir vertybėmis, pripažįstame DI kaip inovaciją, kuri gali pagerinti mokymosi patirtį, tačiau pabrėžiame, kad DI naudojimas turi būti **etiškas, skaidrus ir grindžiamas akademinio sąžiningumo principais**. Tiek IB organizacija, tiek ir Vilniaus privati gimnazija pabrėžia, jog drausti DI priemonių nėra tikslinga – verčiau mokyti mokinius jomis naudotis atsakingai pagal akademinio sąžiningumo politiką. Šiame dokumente apibrėžiami principai ir taisyklės, padėsiantys gimnazijos bendruomenei (moksleiviams, mokytojams, administracijai) vieningai suprasti ir taikyti DI galimybes ugdymo praktikoje.

Paskirtis ir taikymo sritis

Ši politika taikoma **visiems Vilniaus privačios gimnazijos bendruomenės nariams** – mokiniams, mokytojams, administracijos darbuotojams ir kitiems ugdymo procese dalyvaujantiems asmenims. Politikos nuostatos apima visų tipų **dirbtinio intelekto įrankių ir programinės įrangos** naudojimą mokymosi, mokymo, vertinimo, administravimo ir kituose su ugdymu susijusiuose procesuose gimnazijoje.

Politika galioja tiek **formaliajam ugdymui** (pamokose, namų darbuose, projektuose, vertinimuose), tiek **neformaliajam ugdymui** ir kasdienėse situacijose mokykloje, kur gali būti pasitelkiamos DI priemonės. Visi gimnazijos bendruomenės nariai privalo susipažinti su šia politika ir jos laikytis. Nežinojimas neatleidžia nuo atsakomybės..

Terminologija

Šioje politikoje vartojamos sąvokos apibrėžiamos taip:

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

- **Dirbtinis intelektas (DI)** – kompiuterinių sistemų galėjimas atlikti užduotis, paprastai reikalaujančias žmogaus intelekto. Tai apima gebėjimą mokytis iš duomenų, generuoti tekstą, vaizdus ar kitą turinį, atpažinti kalbą ir spręsti problemas. Pavyzdžiui, **ChatGPT** – DI paremtas pokalbių modelis, galintis atsakyti į pateiktus klausimus ir generuoti rišlius tekstus žmogaus kalba. DI įrankiais laikomi ir vertimo varikliai, rašybos tikrintuvai, kalbos atpažinimo ir automatinio užduočių sprendimo programos.
- **DI generuotas turinys** – tekstas, vaizdas, diagrama, kodas ar bet koks kitas kūrinys, sukurtas DI priemonės. Tai gali būti namų darbo atsakymas, esė pastraipa, atvaizduota iliustracija ar pan., kurių autorius yra DI sistema (pvz., ChatGPT sugeneruotas esė tekstas).
- **Akademinis sąžiningumas** – principų ir vertybių visuma, užtikrinanti, kad akademinėje veikloje būtų gerbiamas intelektualinis sąžiningumas. Tai reiškia darbų originalumą, teisingą šaltinių nurodymą, nesinaudojimą neleistina pagalba vertinimo metu ir atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimą. DI kontekste akademinis sąžiningumas reikalauja aiškiai atskleisti, kur panaudotos DI priemonių gautos idėjos ar turinys, bei vengti pateikti DI sukurtą darbą kaip savo.
- **Plagiarizmas** – kito asmens (ar DI sistemos) idėjų, tekstų ar kūrinių pateikimas kaip savo, nenurodant šaltinio. Naudojant DI, plagiarizmas gali pasireikšti, kai mokinys pateikia DI sukurtą atsakymą ar jo dalį neatskleidęs, jog tai nėra jo paties ranka parašytas tekstas. Pagal IB gaires, **neatskleistas DI indėlis prilyginamas šaltinio neįvardijimui ir yra akademinio nesąžiningumo forma** ([Academic integrity policy](#)).
- **Atskleidimas (DI naudojimo)** – aiškus nurodymas mokinio ar mokytojo darbe, kad tam tikra dalis turinio sukurta pasitelkiant DI įrankį. Atskleidimas paprastai atliekamas cituojant tekstą, pažymint DI sukurtą vaizdą ar diagramą bei pateikiant nuorodą į naudotą įrankį literatūros sąrašė. Pavyzdžiui, pratarmėje arba išnašoje gali būti nurodoma: „Šio darbo 2 skyriuje idėjoms generuoti pasinaudota ChatGPT įrankiu (OpenAI, 2025).“

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

- **IB mokinio profilis** – Tarptautinio Bakalaureato puoselėjamų savybių rinkinys, apibrėžiantis siektinas mokinio charakteristikas (tiriantis, mąstantis, principingas, atviras pasauliui, rūpestingas ir t. t.). Šioje politikoje remiamasi IB mokinio profilio nuostatomis, ypač **principingumu ir mąstymo gebėjimais**, kurie skatina mokinius etiškai naudoti informaciją ir kritiškai vertinti šaltinius, įskaitant DI generuotą turinį.

Vadovaujantys principai DI naudojimui

Vadovaudamasi IB filosofija, gimnazija laikosi šių pagrindinių principų, susijusių su DI naudojimu ugdyme:

- **Inovacijų priėmimas ir prisitaikymas:** Mes pripažįstame, kad DI technologijos taps neatsiejama kasdienio gyvenimo dalimi, kaip rašybos tikrinimo ar vertimo programos. Užuoat vengę ar draudę šias priemones, siekiame **adaptuoti ugdymo programas**, kad mokiniai išmoktų naujus įrankius naudoti **etiškai ir efektyviai** ([Statement from the IB about ChatGPT and artificial intelligence in assessment and education - International Baccalaureate®](#)). IB pozicija aiški – draudimas nėra išeitis, vietoje to būtina ugdyti atsakingo naudojimo įgūdžius.
- **Akademinio sąžiningumo viršenybė: Bet koks DI naudojimas turi neprieštarauti akademinio sąžiningumo principams.** Mokiniai ir mokytojai privalo suprasti, kad darbas, kurį iš dalies ar visiškai sukūrė DI, nėra jų pačių kūryba ir negali būti pateikiamas kaip originalus ([Statement from the IB about ChatGPT and artificial intelligence in assessment and education - International Baccalaureate®](#)). Kaip ir cituojant bet kurį šaltinį, į bet kokią panaudotą DI turinį žiūrima kaip į išorinę medžiagą, kurią **privalu aiškiai atriboti ir nurodyti šaltinį**. Skaidrumas – esminė sąlyga, užkertanti kelią netyčiam ar tyčiam plagiarizmui.
- **Mokymasis, o ne vien rezultatas:** Švietimo paskirtis – **mokymasis iš veiklos, o ne vien galutinio darbo atlikimas**. DI gali pagreitinti tam tikras užduotis, tačiau mokykla

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

pabrėžia, kad svarbiausia – mokinio intelektinė kelionė. DI priemonės turi būti naudojamos **kaip pagalbinės priemonės** gilinant supratimą, o ne kaip trumpo kelio priemonė darbui už mokinį atlikti. Mokydamiesi su DI, mokiniai skatinami analizuoti generuojamą informaciją, ją tikrinti, lyginti su kitais šaltiniais ir daryti savo išvadas.

- **Kritiškas mąstymas ir šališkumo suvokimas:** DI įrankiai, nors galingi, turi ribotumą – jų pateikiama informacija priklauso nuo mokymui naudotų duomenų kokybės ir gali būti šališka ar netiksli. Mokiniai turi ugdytis **kritinio vertinimo gebėjimus**, mokyti aptikti galimą šališkumą, klaidas ar vienpusiškumą DI pateiktuose rezultatuose. Šis principas tiesiogiai siejasi su IB mokinio profiliu – mokiniai turi tapti **kritiškais informacijos vertintojais**, gebančiais informaciją iš DI lyginti su kitais šaltiniais ir daryti objektyvias išvadas.
- **Asmeninė ir duomenų etika:** Naudojant DI priemones privalu laikytis etikos normų ir saugoti asmens duomenis. Mokiniai ir mokytojai neturi į DI sistemas kelti konfidencialios ar asmeninės informacijos (pvz., neskelbtinų mokinių duomenų, kontrolinių darbų užduočių tekstų, jei tai pažeistų sąžiningumą). Taip pat **draudžiama naudoti DI neetiškais tikslais** – pavyzdžiui, kurti melagingą informaciją, skleisti dezinformaciją, generuoti neapykantą kurstantį ar užgaulų turinį. Visi turi suvokti, kad DI įrankių naudojimas palieka skaitmeninį pėdsaką, o netinkamas elgesys gali pakenkti tiek asmens, tiek mokyklos reputacijai.

Gimnazija pasiryžusi ugdyti **principingus, techniškai raštingus ir etiškai atsakingus** jaunos žmones, kurie gebės naudotis moderniomis priemonėmis prisilaikydami akademinio sąžiningumo normų.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Leistinos DI naudojimo praktikos

Vilniaus privati gimnazija skatina kurti mokymosi aplinką, kurioje DI įrankiai padeda mokymuisi, bet nepakeičia paties mokymosi proceso. Žemiau pateikiamos leistinos, skatintinos DI naudojimo praktikos mokiniams ir mokytojams:

- **Informacijos paieška ir mokymosi pagalba:** Mokiniai gali naudoti DI pokalbių sistemas (pvz., ChatGPT) siekdami **suprasti sudėtingas sąvokas, rasti idėjų ar gauti paaiškinimų** sudėtingais klausimais. DI gali veikti tarsi papildomas mokytojas, suteikiantis pagalbinių paaiškinimų ar pateikiantis diskusinių klausimų. Svarbu, kad mokiniai šią pagalbą vertintų kritiškai, lygiai kaip naudodamiesi enciklopedijomis ar interneto paieška.
- **Kūrybiškumo skatinimas:** DI priemonės gali pasitarnauti **generuojant idėjas projektams, rašiniams ar kūrybiniam darbams**. Pavyzdžiui, mokinys gali paprašyti DI pasiūlyti rašinio temų sąrašą tam tikra tema ar padėti sugalvoti eksperimento idėją. Šis procesas turėtų būti panaudotas kaip starto taškas mokinio kūrybiniam mąstymui – gavęs idėjų, mokinys turi jas plėtoti pats.
- **Kalbinė pagalba:** Mokiniai ir mokytojai gali naudoti DI paremtus **vertėjus ar rašybos bei gramatikos tikrinimo įrankius** (pvz., „DeepL“, „Grammarly“) siekiant patobulinti užsienio kalba rašomus darbus ar išmolti taisyklingesnės kalbos. Tai priimtina, jei rezultatas naudojamas mokymuisi (pvz., suprasti klaidas ir jas ištaisyti). Vertimo atveju rekomenduojama sutikrinti rezultatą, nes automatinis vertimas ne visada perteikia tikslią prasmę.
- **Individualizuotas mokymasis:** DI priemonės gali padėti pritaikyti mokymosi medžiagą individualiems poreikiams. Pavyzdžiui, mokytojas gali naudoti DI platformą, kuri, atlikusi mokinio žinių įvertinimą, **pasiūlo papildomas užduotis ar paaiškinimus** atsižvelgiant į mokinio stipriąsias ir silpnąsias puses. Gimnazija leidžia tokias platformas testavimo ir mokymosi tikslais, jei užtikrinama duomenų apsauga.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

- **Formuojamasis vertinimas ir grįžtamasis ryšys:** Mokytojai gali taikyti DI įrankius, teikiančius **automatinį grįžtamąjį ryšį** mokiniams. Pavyzdžiui, tam tikros programos gali patikrinti programavimo užduoties kodą ar matematikos sprendimą ir pateikti mokiniui užuominas. Šis grįžtamasis ryšys padeda mokiniui laiku sužinoti, kur jis daro klaidų, ir pasitaisyti. Mokytojas turėtų prižiūrėti tokį procesą, kad DI komentarai būtų teisingai suprasti.
- **Pamokų pasirengimas ir mokymo priemonės:** Mokytojai gali naudoti DI (pvz., pokalbių modelius ar turinio generavimo įrankius) **pamokų planavimui, užduočių kūrimui ar mokymo medžiagos parengimui**. Pavyzdžiui, mokytojas gali paprašyti DI sugeneruoti diskusinių klausimų sąrašą tam tikra tema arba rasti papildomų pavyzdžių aiškinant sudėtingą sąvoką. Tai leidžiama, su sąlyga kad mokytojas peržiūri ir patikrina DI sugenerotą medžiagą, ją koreguoja pagal mokinių poreikius ir užtikrina, jog medžiaga atitinka ugdymo programos tikslus bei vertybes.
- **Administracinė pagalba:** Administracijos darbuotojai ir mokytojai gali pasitelkti DI **rutininėms užduotims palengvinti** – pavyzdžiui, automatizuoti duomenų analizę (mokinių pažangumo ataskaitoms rengti), sudaryti tvarkaraščius, generuoti suvestines iš apklausų. Toks naudojimas efektyvina darbą, suteikdamas daugiau laiko tiesioginei pedagoginei veiklai. Visgi svarbu patikrinti DI pateiktus rezultatus (pvz., ar duomenų analizė tiksli) prieš priimant sprendimus.
- **Tyrinėjimas ir eksperimentavimas:** Gimnazija skatina bendruomenės narius tyrinėti naujas DI technologijas ugdymo kontekste. Mokiniai informacinių technologijų pamokose gali kurti paprastus DI modelius ar testuoti esamus, kad geriau suprastų, kaip veikia ši technologija. Mokytojai raginami dalintis gerąja patirtimi, kaip DI gali padėti ugdyme. Toks eksperimentavimas yra leistinas ir pageidautinas, laikantis kitų šios politikos principų.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Leistinas DI naudojimas yra tas, kuris **papildo ir praturtina mokymosi patirtį**, o ne perima mokinio darbo. Bet kuriuo atveju **galutinė atsakomybė už mokymosi rezultatus tenka pačiam mokiniui**: DI įrankiai – tai pagalba, tačiau mokinys turi suprasti, kad be jo paties indėlio gilus mokymasis neįvyks.

Neleistinos DI naudojimo praktikos

Norint išlaikyti akademinį sąžiningumą ir užtikrinti, kad DI naudojimas tarnautų mokymuisi, o ne kenktų jam, gimnazijoje griežtai draudžiamos šios DI naudojimo praktikos:

- **Neatskleistas darbų atlikimas už mokinį: Griežtai draudžiama pateikti DI sugeneruotą darbą (ar jo dalį) kaip savo.** Tai apima namų darbus, projektus, esė, laboratorinius darbus ar bet kokias kitas užduotis, skirtas mokiniui atlikti pačiam. Mokinio darbas turi atspindėti jo paties supratimą, o DI sugeneruotas tekstas negali būti laikomas originaliu mokinio darbu be tinkamo atskleidimo. Neatskleidus DI indėlio, tai vertinama kaip **akademinis nusižengimas (plagiarizmas)**.
- **Vertinimo užduočių sprendimas naudojant DI:** Per kontrolinius, egzaminus ar bet kokias vertinimo situacijas, kuriose **draudžiama išorinė pagalba**, mokinys negali naudotis DI įrankiais. Pavyzdžiui, pamokinio kontrolinio metu naudotis telefonu su DI programa yra tiek pat neleistina, kiek naudotis paruoštukais. Jei užduoties sąlygose aiškiai nenurodyta, kad DI galima pasinaudoti, laikoma, kad tokia pagalba draudžiama. Mokytojas turi teisę tikrinti, ar mokinys nesinaudojo neleistinomis priemonėmis (pvz., paprašyti paaiškinti sprendimo eigą).
- **Piktnaudžiavimas DI generuojant netinkamą turinį:** Draudžiama naudoti DI **kenkėjiškam ar neetiškam turiniui kurti** gimnazijos aplinkoje. Tai apima bandymus su DI kurstyti patyčias (pvz., generuoti užgaulius tekstus apie kitą asmenį), kurti melagingus gandus, apgaulinėti kitus mokinius (pvz., pasinaudojant DI sukurti netikrą mokytojo pranešimą). Taip pat neleidžiama generuoti turinio, kuris pažeidžia bendras moralės ar

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

teisės normas (pvz., nešvankybių, neapykantos kalbos). Tokie veiksmai prasilenkia su mokyklos vertybėmis ir užtraukia drausminę atsakomybę.

- **Visiškas pasiklovimas DI atliekant kūrybines užduotis:** Nors DI gali padėti idėjomis, **neskatinama, kad mokiniai visą kūrybinį procesą perduotų DI priemonėms.** Pavyzdžiui, jei užduotis – sukurti esė, net ir nurodžius šaltinius, neturi būti taip, kad DI sugeneruoja 80–100 % teksto, o mokinys minimaliai jį poredaguoja. Toks darbas neatskleidžia mokinio mąstymo ir supratimo, todėl gali būti įvertintas labai žemu balu arba visai neįskaitytas. **Užduočių esmė – mokinio mokymasis,** todėl neleistina praktikomis laikome ir tuos atvejus, kai, nors formaliai nurodomas DI indėlis, mokinys faktiškai neatlieka intelektualinio darbo (pvz., parašo vien įžangą, o likusį tekstą sugeneruoja DI).
- **Mokytojo darbo pakeitimas DI be priežiūros:** Mokytojams draudžiama visiškai pasikliauti DI generuojant mokomąją medžiagą ar vertinant mokinių darbus, **nes netikrintas DI turinys gali būti klaidinantis ar neteisingas.** Pvz., negalima akiai naudoti DI sugeneruotų testų klausimų jų neperžiūrėjus – DI gali suklysti faktuose ar pateikti netinkamus klausimus. Taip pat negalima leisti DI savarankiškai vertinti esė ar kitų atvirų užduočių be mokytojo įsikišimo, nes tai keltų grėsmę vertinimo patikimumui ir teisingumui.
- **Privatumo pažeidimai naudojant DI:** Draudžiama į DI sistemas **kelti konfidencialią informaciją apie mokinius, darbuotojus ar mokyklos veiklą.** Pvz., negalima DI įrankiui pateikti viso klasės mokinio asmens dosjė ar neskelbtinų duomenų tikintis, kad DI atliks analizę. Taip pat negalima viešai dalintis mokinio darbo (pvz., esė) DI platformose be jo sutikimo. Visi privalo saugoti duomenų privatumą ir laikytis BDAR (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) reikalavimų.
- **Amžiaus ribojimų ir naudojimo sąlygų nepaisymas:** Daugelis viešai prieinamų DI įrankių (pvz., ChatGPT) turi **amžiaus apribojimus** (dažnai nuo 13 arba 18 metų) ir

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

naudojimo sąlygas. Mokiniai negali savavališkai apeiti šių apribojimų (pvz., meluodami apie amžių) naudodamiesi mokyklos įranga ar prisijungimais. Jei mokiniui nėra leistina pagal amžių naudotis tam tikra platforma, jis gali tai daryti tik gavęs tėvų ir mokyklos leidimą bei priežiūrą. Mokytojai taip pat turi laikytis įrankių licencinių sąlygų; pvz., jei nemokama DI versija neskirta komerciniam ar mokymo naudojimui, reikia paisyti tų taisyklių arba ieškoti edukacinės licencijos.

- **DI naudojimas mokinių vertinimui manipuluoti:** Visi veiksmai, kuriais siekiama **dirbtinai pagerinti ar pabloginti mokinio vertinimą pasitelkus DI**, yra draudžiami. Tai apima bandymus apeiti plagiarizmo patikras (pvz., redaguoti DI sugeneruotą tekstą vien tam, kad neaptiktų plagijavimo patikros sistema) ar atvirkščiai – nepagrįstai apkaltinti kitą mokinį plagiarizmu remiantis netiksliu DI įrankio (pvz., automatinio AI turinio detektoriaus) parodymu. Mokykla laikosi pozicijos, kad **žmogaus profesionalo sprendimas** (mokytojo, administracijos) yra viršesnis nustatant akademinio nusižengimo faktą, ir nebus pasikliaujama vien programinės įrangos signalu be nuodugnios analizės.

Aukščiau išvardytos praktikos laikomos nesuderinamomis su gimnazijos vertybėmis ir šiomis taisyklėmis. Jų atvejai bus traktuojami kaip **drausminiai pažeidimai** (žr. sekciją „Akademinio sąžiningumo užtikrinimas“). Kiekvienas bendruomenės narys turi suvokti, kad DI – galingas įrankis, tačiau jo netinkamas naudojimas gali turėti rimtų pasekmių akademiniai reputacijai ir asmeniniam tobulėjimui.

Pastaba dėl duomenų anonimiškumo: Keldami turinį į bet kokias dirbtinio intelekto platformas, **privalote įsitikinti**, kad visi asmeniniai ar jautrūs duomenys yra pašalinti arba pakeisti bendriniais žymenimis; kitaip tariant, duomenis būtina **nuasmeninti**, kad jokios) tapatybės detalės nebūtų atskleistos. Nekelkite nuotraukų.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Atsakomybės

Siekiant sėkmingai įgyvendinti šią politiką, **aiškiai apibrėžiamos mokinių, mokytojų ir administracijos atsakomybės**. Kiekviena grupė turi unikalų vaidmenį užtikrinant, kad DI būtų naudojamas atsakingai, o politika veiktų praktiškai.

Visi Vilniaus privačios gimnazijos mokytojai turi prieigą prie specializuotų plagiato analizės bei DI sugeneruoto turinio atpažinimo programų, padedančių nustatyti neteisėtai pasisavintą arba neatskleistą DI įtraukimą. Tai užtikrina sąžiningą mokymosi aplinką ir apsaugo mokinius nuo akademinės etikos pažeidimų.

Mokiniai

- **Etiško naudojimo laikymasis:** Kiekvienas mokinys įsipareigoja **naudoti DI priemones tik leistiniais būdais**, laikytis akademinio sąžiningumo. Prieš naudodamasis bet koku DI įrankiu atlikdamas užduotį, mokinys turi savęs paklausti: „*Ar toks naudojimas neprieštarauja mokyklos taisyklėms ir ar aš sąžiningai pristatysiu savo indėlį?*“
- **DI indėlio atskleidimas:** Jei mokinys panaudoja DI generuotą turinį (idėjas, tekstą, iliustracijas ir pan.) savo darbe, **jis privalo tai aiškiai nurodyti** pagal nustatytą tvarką (žr. skyrių „DI naudoto turinio atskleidimas ir citavimas“). Tai galioja net tuomet, kai DI panaudota tik dalinai, pvz., sugeneruotas rašinio planas ar keletas sakinių. Mokinys turi suprasti, kad neatskleidęs DI pagalbos, jis klaidina vertintojus dėl darbo autorystės ([Academic integrity policy](#)).
- **Originalus darbas:** Mokinys atsakingas, kad galutinis jo pateikiamas darbas būtų **jo paties intelektinės pastangos rezultatas**. DI gali padėti, bet negali perimti atsakomybės. Mokinys turi stengtis suprasti ir išmokti iš užduoties, o ne vien gauti teisingą atsakymą. Jei mokytojas paprašo paaiškinti, kaip mokinys gavo tam tikrą atsakymą (ypač jei kyla įtarimų dėl DI naudojimo), mokinys turi gebėti tai padaryti.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

- **Pagalba kitiems:** Mokiniai raginami būti **mokyklos bendruomenės dalimi**, padėti bendraklasiams suprasti šią politiką, dalintis atsakingo DI naudojimo patarimais. Pastebėję, kad kiti mokiniai galimai pažeidžia DI naudojimo taisykles (pvz., rengiasi nusirašyti iš ChatGPT), jie turėtų paraginti juos elgtis sąžiningai arba (rimtų pažeidimų atveju) informuoti mokytoją. Tai atitinka mūsų turimo IB profilio **principingumo** savybę – būti sąžiningu ne tik pačiam, bet ir skatinti sąžiningumą aplinkiniams.
- **Atsakomybė už pažeidimus:** Jei mokinys pažeidžia šios politikos nuostatas, jis prisiima galimas pasekmes (nuo įspėjimo iki nuobaudų taikymo, žr. „Pažeidimų lygiai ir nagrinėjimas“). Labai svarbu, kad mokiniai suprastų: **akademinio nesąžiningumo atveju nukenčia jų pačių mokymasis ir reputacija**. Mokiniai, anksčiau padarę klaidų su DI naudojimu (pvz., pamiršę pacituoti), turėtų mokytis iš to ir nekartoti nusižengimų.

Mokytojai

- Mokytojai yra pagrindiniai **informacijos skleidėjai** apie šią politiką klasėje. Jie turėtų aptarti su mokiniais DI naudojimo etiką, galimas rizikas ir naudą, skatinti atvirą dialogą. Pavyzdžiui, mokytojai gali organizuoti klasės diskusijas apie tai, ką reiškia sąžiningumas DI amžiuje, aptarti realius pavyzdžius (tiek teigiamus, tiek neigiamus) ir tokiu būdu padėti mokiniams suprasti taisyklių prasmę.
- Mokytojai patys **rodo pavyzdį**, kaip atsakingai naudoti DI. Jei mokytojas naudoja DI ruošdamasis pamokai ar kurdamas užduotis, jis gali paminėti tai mokiniams, parodant, kad nėra nieko blogo naudoti DI kaip pagalbą, kai tai daroma skaidriai ir atsakingai. Taip pat mokytojai turi gerbti intelektinę nuosavybę – pavyzdžiui, jei naudoja DI sugeneruotą iliustraciją skaidrėse, nurodyti šaltinį.
- Formuluodami namų darbų ar projektų užduotis, mokytojai turėtų **aiškiai nurodyti**, koku mastu DI naudojimas yra leidžiamas. Jei, tarkime, rašinio metu leidžiama pasinaudoti tik rašybos tikrintuvu, tai būtina parašyti užduoties sąlygose. Jei DI pagalba išvis neleidžiama

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

(norint įvertinti tik mokinio žinias), tai taip pat turi būti pabrėžta. Tokiu būdu mokiniai neturės dviprasmybių, ko iš jų tikimasi.

- Vertindami mokinių darbus, mokytojai privalo būti dėmesingi galimiems DI naudojimo požymiams. Tai nereiškia įtarinėti be priežasties, bet, pavyzdžiui, jei mokinio darbas staiga neatpažįstamai pasikeitė stiliumi ar brandumu, mokytojas gali pasikalbėti su mokiniu, paprašyti detalizuoti mintis, pateikti juodraščius. IB rekomenduoja, kad mokytojai periodiškai tikrintų mokinių supratimą per **autentiškumo patvirtinimus** – pavyzdžiui, stebėtų darbo rengimo procesą dalimis, kad įsitikintų, jog darbas tikrai priklauso mokiniui ([Academic integrity policy](#)) ([Academic integrity policy](#)). Mokytojas taip pat atsakingas už tai, kad kilus įtarimui dėl plagiarizmo ar nesąžiningumo, būtų imtasi atitinkamų veiksmų pagal nustatytą tvarką.
- Mokytojai turėtų būti **pirmasis pagalbos šaltinis** mokiniui, norinčiam tinkamai naudoti DI. Jei mokinys nežino, kaip pacituoti DI šaltinį, ar abejoja, ar galima naudoti tam tikrą įrankį, mokytojas turėtų suteikti aiškias gaires. Mokytojai taip pat gali nukreipti mokinius į **išteklis apie DI citavimą ir naudojimą**, dalintis IB pateiktais patarimais (pvz., IB gairėmis apie DI įrankių naudojimą).
- Mokytojai privalo laikytis duomenų apsaugos reikalavimų naudodami DI. Jie neturėtų kelti mokinių asmens duomenų į jokiais DI platformas. Jei mokytojas testuoja kokį nors DI įrankį su mokinių darbais (pvz., rašiniiais) tik norėdamas patikrinti, ar įrankis aptiks plagiarizmą, tai gali daryti **tik anonimizavęs darbus**. Taip pat mokytojas neturėtų versti mokinio naudotis DI, jeigu mokinys (ar jo tėvai) dėl kokių nors priežasčių tam prieštarauja – pirmiausia reikėtų aptarti naudą, pašalinti abejones.
- DI sritis greitai kinta, tad mokytojai turėtų nuolat **kelti savo kvalifikaciją** šioje srityje. Gimnazija sudarys sąlygas (seminarus, mokymus) mokytojams susipažinti su naujausiais DI sprendimais švietimui, dalintis patirtimi su kolegomis. Mokytojas, pasitelkęs naują DI

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

metodą pamokoje, skatinamas pasidalinti rezultatais su metodine taryba ar administracija – tai padės visai mokyklai tobulėti.

DI naudoto turinio atskleidimas ir citavimas

Vienas svarbiausių šios politikos aspektų – **užtikrinti skaidrumą naudojant DI priemones**. Todėl mokinių ir mokytojų darbuose privaloma aiškiai atskleisti, kur buvo pasitelktas DI ir kaip tai padaryta. Teisingas citavimas padeda atriboti asmeninį indėlį nuo gautos pagalbos, leidžia vertintojams matyti tikrąjį mokinio darbą, o neapsišaukštišku atveju – išvengti kaltinimų plagiarizmu.

Pagrindinės DI turinio atskleidimo nuostatos:

- **Cituoti DI kaip šaltinį:** Kaip ir bet kurį kitą šaltinį, **DI įrankį reikia cituoti, jei panaudojamas jo sugeneruotas turinys**. Tarkime, jei rašinio dalyje mokinys įtraukė ChatGPT parašytą pastraipą ar pasinaudojo jo idėja, prie tos vietos tekste turėtų būti nuoroda (citata). Pvz.: (*OpenAI ChatGPT, 2025*) arba naudojant išnašą su paaiškinimu apačioje. Citavimo formatas turi atitikti akademinis standartus – gimnazija rekomenduoja naudoti **IB rekomenduojamą citavimo stilių** (pvz., MLA arba APA, pagal mokyklos susitarimą). Svarbu nurodyti: **koks įrankis** (pvz., ChatGPT), **kuri versija ar data** (pvz., 2025-03-26) ir **kokiame kontekste** (pvz., atsakant į kokį klausimą, jei tai svarbu). *Pavyzdys (tekste): „DI įrankiai neturėtų būti naudojami vien darbui už mokinį atlikti“ – čia citata nurodo šaltinį (IB dokumentą), kurio mintis perfrazuota.* *Pavyzdys (literatūros sąrašė MLA stiliumi): OpenAI. **ChatGPT** (Mar 14 Version), paklausos tekstas: „Explain the impact of AI on education“. 2025 m. kovo 26 d. [Online AI model].* *Pavyzdys (literatūros sąrašė APA stiliumi): OpenAI (2025). ChatGPT (2025 m. kovo 26 d. versija) [Dirbtinio intelekto pokalbių modelis]. Gauta iš <https://chat.openai.com/chat>*

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

- **Pažymėti DI generuotus vaizdus ar kitą turinį:** Jeigu mokinio darbe naudojamas DI sugeneruotas **vaizdas, grafikas, lentelė ar kitas objektas**, po juo ar šalia pavadinimo turi būti pateikta informacija, kad tai sukurta DI. Pvz., „*1 pav. DI įrankiu (DALL-E) generuotas paveikslėlis tema 'Ląstelės sandara'.*“ ir nurodomas šaltinis literatūros sąrašė. Tai padeda atskirti mokinio savarankiškai kurtus objektus (pvz., nupieštas schemas) nuo automatizuotai sugeneruotų.
- **Aprašyti DI indėlį darbo įvade (jei reikšminga):** Ilgesniuose projektuose ar rašto darbuose (IA, EE, projektiniai darbai) rekomenduojama **darbo pradžioje (pvz., įvade arba metodologijos skyriuje)** trumpai aprašyti, kaip buvo naudotasi DI priemonėmis. Pavyzdžiui: „*Šio tyrimo metu, analizuojant literatūrą, pasitelkta „Elicit“ DI paieškos sistema šaltiniams atrinkti, o baigiamųjų išvadų tikslumui patikrinti konsultuotasi su ChatGPT (rezultatai gauti 2025-03-01, pateikti priede). Visos DI naudotos idėjos cituotos tekste.*“ Toks paaiškinimas užtikrina visišką skaidrumą.
- **Išsaugoti pokalbių ar užklausų istoriją:** Kai įmanoma, mokinys turėtų **išsaugoti DI užklausos ir gauto atsakymo išrašą** (pvz., PDF failą ar ekrano nuotrauką), ypač jei DI pagalba buvo intensyvi. Tai gali būti paprašyta pridėti prie darbo priedų. Tokia praktika pasitarnauja dviem tikslais: pirma, mokytojas ar kitas vertintojas gali matyti, kokį tiksliai indėlį suteikė DI; antra, mokinys turės įrodymą, kad nepiktnaudžiavo DI (jei, pvz., vėliau kiltų klausimų dėl plagiarizmo, turės savo užklausos įrodymą).
- **Nesirinkti DI kaip pagrindinio šaltinio turiniui.** Atkreipiame dėmesį, kad DI įrankiai **nėra tradiciniai šaltiniai, o veikia tarpininkai.** Tai reiškia, kad literatūros sąrašė DI neturėtų pakeisti knygų, straipsnių ar kitų šaltinių. Mokiniai skatinami naudoti DI tyrimams, idėjoms, bet galutiniame darbe remtis patikrintais šaltiniais. Tad jei DI pateikė faktą ar idėją, verta rasti pirminį to fakto šaltinį ir cituoti jį. DI galima cituoti dėl skaidrumo, bet darbai, kurių didžioji dalis šaltinių bus vien DI, bus vertinami kritiškai, nes tai gali rodyti, jog mokinys **nepasinaudojo įvairiais informacijos šaltiniais.**

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

- **Citavimo stiliaus nuoseklumas:** Mokytojas pasirenka vieną citavimo standartą (pvz., MLA 9th ed. ar APA 7th ed.) ir jo nuosekliai laikosi visuose darbuose, įskaitant DI citavimą. Bibliografijos tvarkymo programos (pvz., Zotero, Mendeley) gali neautomatizuoti DI šaltinių, tad mokiniai turi atidžiai suvesti duomenis patys. Mokytojai bibliografijose patikrins, ar DI šaltiniai tinkamai nurodyti. Jei trūksta duomenų (autorius, datos ir pan.), reikia vadovautis pasirinkto stiliaus rekomendacijomis, kaip tokius šaltinius nurodyti.
- **ChatGPT ar kitų modeliukų versijos nurodymas.** Kadangi DI modeliai laikui bėgant gali keistis (pvz., ChatGPT versijos atnaujinamos), rekomenduojama nurodyti **konkrečią versiją ar prieigos datą**. Tai svarbu, kad vėliau būtų aišku, kokią informaciją mokinys galėjo gauti tuo metu. Pvz., „ChatGPT 2024 m. sausio 15 d. versija“. Jei DI modelis turi numeruotą versiją, ją nurodyti (pvz., GPT-4).
- **Vertinimo kriterijai dėl DI turinio.** Mokiniui atskleidus DI naudojimą, jo darbas **vis tiek vertinamas pagal nustatytus kriterijus**. Tai, kad darbe buvo DI indėlis, nereiškia nei automatinio pažeminimo, nei pagerinimo. Vertinama bus, kaip mokinys integravo DI gautą informaciją: ar teisingai suprato, ar kritiškai įvertino, ar kūrybiškai pritaikė. Darbas, kuris bus **vien DI sugeneruotų citatų rinkinys**, negaus daug balų, nes neatspindi mokinio supratimo; tačiau darbas, kuriame DI naudotas protingai (pvz., gauta duomenų analizės pagalba, kurią mokinys interpretavo, pacitavo) gali būti įvertintas gerai, nes mokinys parodė informacijos apdorojimo gebėjimus.

Laikantis šių atskleidimo ir citavimo taisyklių, **moksleivių darbai bus skaidrūs ir patikimi**, o mokytojai galės objektyviai vertinti mokinių pasiekimus. Šitaip DI tampa dalimi mokymosi proceso, bet neužgožia paties mokinio balso ir idėjų.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Akademinio sąžiningumo užtikrinimas

Nepaisant aiškių gairių, gali pasitaikyti atvejų, kai DI naudojimo principai pažeidžiami. Gimnazija tokius atvejus vertina kaip akademinio sąžiningumo pažeidimus. Šiame skyriuje apibrėžiami **pažeidimų lygiai** bei jų **nagrinėjimo tvarka**, kad būtų užtikrintas teisingumas ir nuoseklumas reaguojant į nusižengimus.

Pažeidimų lygiai

Pažeidimai, susiję su netinkamu DI naudojimu, sąlyginai skirstomi į lygius (nuo mažesnių nusižengimų iki šiurkščių pažeidimų). Skirstymas padeda parinkti tinkamą reakciją ir ugdomąsias ar drausmines priemones.

1. **I lygis – Nesąmoningas ar mažareikšmis pažeidimas:** Tai atvejai, kai mokinys galbūt **netyčia ar dėl neapdairumo** pažeidė DI naudojimo taisyklę. Pavyzdžiai:

- Mokinys pamiršo pacituoti vieną sakinį, kurį sugeneravo DI, tačiau didžioji darbo dalis yra jo paties ir akivaizdu, kad nebuvo piktybinio ketinimo nuslėpti.
- Mokinys bandė cituoti DI šaltinį, bet neteisingai suformavo nuorodą (pvz., nenurodė datos ar pavadinimo), taigi atskleista nevisiškai aiškiai.
- Mokinys nesuprato užduoties instrukcijos ir panaudojo DI pagalbą, nors toje užduotyje tai buvo draudžiama, bet padarė tai vienkartinais ir pripažįsta klaidą.
- Mokinys naudojo DI praktikai (pvz., sprendė papildomus uždavinius) ir netyčia tą patį sprendimą nukopijavo į savo darbą manydamas, kad tai jo paties sprendimas (sumaištis, o ne tyčia).
- Mokytojas nustatė, kad mokinio darbas turi kelis neįprastus posakius būdingus DI stiliui, bet likusi dalis atitinka mokinio gebėjimus – įtariama, kad mokinys pasinaudojo DI minimaliai. *Reakcija į I lygio pažeidimus:* Dažniausiai edukacinio pobūdžio. Mokytojas aptaria su mokiniu klaidą, paaiškina, kaip reikėjo pasielgti.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Mokinys gali būti paprašytas pataisyti darbą (įterpti citatą, perrašyti dalį savarankiškai). Oficialios nuobaudos paprastai netaikomos, bet fiksuojamas įrašas, kad toks atvejis buvo (vidinei stebėsenai). Kartojantis I lygio pažeidimams, jie gali būti laikomi II lygiu.

2. **II lygis – Sąmoningas pažeidimas (vidutinio rimtumo):** Tai atvejai, kai mokinys **sąmoningai nesilaikė taisyklių**, tačiau pažeidimas nėra masiškas ar ypatingai ciniškas. Pavyzdžiai:

- Mokinys **pateikė reikšmingą darbo dalį, sukurtą DI, nenurodydamas to**, tikėdamasis, kad mokytojas nepastebės (pvz., kelios pastraipos esė yra iš ChatGPT).
- Mokinys pakartotinai, nepaisant įspėjimų, nesilaikė citavimo taisyklių DI atžvilgiu (pvz., jau antrą kartą neatskleidė DI indėlio kitame darbe).
- Mokinys naudojo DI uždraustoje situacijoje (pvz., testui internetu spręsti) ir tai išaiškėjo, tačiau mastas apsiribojo tik vienu darbu.
- Mokinys bandė klaidinti mokytoją: pvz., pareiškė, kad tam tikrą idėją rado knygoje, o iš tiesų ją sugeneravo DI (melagingas šaltinio pateikimas).
- Keletas mokinių **bendradarbiavo panaudojant DI**, pvz., visi pasidalijo tarpusavyje DI sugeneruotais atsakymais projektui, taip supaprastindami sau darbą, ir nė vienas to nenurodė. *Reakcija į II lygio pažeidimus:* Tai laikoma rimtu nusižengimu. Mokytojas informuoja **administraciją** apie incidentą. Mokinys paprastai gauna **nuobaudą**: pavyzdžiui, gaunamas **nulinis įvertinimas** už tą darbą (su galimybe perlaikyti/atsiskaityti iš naujo su sankcija, arba be tokios galimybės, priklausomai nuo atvejo rimtumo), **griežtas įspėjimas raštu**, informuojami tėvai. Jei tai susiję su IB vidiniu ar išoriniu vertinimu, gali būti taikomos ir IB numatytos

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

pasekmės (pvz., darbas nepriimamas vertinti). Kartojantis II lygio nusižengimui, kitą kartą gali būti traktuojama kaip III lygis.

3. III lygis – Šiurkštus pažeidimas: Tai piktybiniai, sistemiški arba labai didelės apimties pažeidimai, rodantys nepagarbą akademinėi bendruomenei. Pavyzdžiai:

- Mokinys visą savo darbą (pvz., baigiamąjį projektą, Extended Essay) **gavo iš DI** ir bandė jį pristumti kaip savarankišką, galbūt net pateikdamas suklastotas citatas, kad atrodytų patikimiau.
- Mokinys **pasinaudojo apgaulės schema**, pvz., susikūrė netikrą asmens paskyrą, per kurią gavo prieigą prie mokamos DI paslaugos egzamino metu, taip pažeisdamas rimtus egzaminų saugumo reikalavimus.
- Mokinys falsifikavo informaciją apie DI naudojimą – pvz., mokinys pateikė melagingus pokalbių su DI įrašus siekdamas įrodyti netiesą arba mokytojas bandė nuslėpti plagijavimo atvejį nesikreipdamas dėl jo nagrinėjimo.
- Kolektyvinis sukčiavimas: didelė grupė mokinių susitarę naudojo DI nusirašinėjimui per svarbų vertinimą, tai faktiškai **organizuotas nesąžiningumas**.
- Kartotinis pažeidėjas: mokinys, kuris jau turi keletą II lygio pažeidimų, vėl padaro nusižengimą – tai rodo, kad ankstesnės priemonės nepasiekė rezultato. *Reakcija į III lygio pažeidimus*: Imamasi **griežčiausių priemonių**, numatytų mokyklos vidaus tvarkose ir atitinkančių švietimo teisinius aktus. Mokinys gali būti **šalinamas iš mokyklos** (laikinais arba visam laikui, priklausomai nuo aplinkybių ir teisinės bazės), jam neleidžiama dalyvauti tolimesnėse IB programos dalyse (pašalinamas iš egzaminų sesijos), gaunamas įrašas atestate apie nusižengimą (jei tai galioja pagal reglamentą). Bent jau mokinys gauna **neigiamą įvertinimą be teisės pertaisyti tą darbą**, tėvai kviečiami į mokyklą skubiam posėdžiui. Mokykla

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

praneša IB organizacijai (jei pažeidimas susijęs su IB vertinimu; IB gali anuliuoti darbo rezultatus ar net visą diplomą ypač sunkaus sukčiavimo atveju). Tokie atvejai svarstomi Mokytojų taryboje ar Drausmės komitete, sprendimai fiksuojami oficialiai.

Svarbu pažymėti, kad šie lygiai yra gairės – **kiekvienas atvejis nagrinėjamas individualiai**, įvertinant visas aplinkybes (mokinys prisipažino ar ne, ar rodė nuoširdų gailęstį, ar tai pirmas kartas, ar buvo aiškiai instrukuotas ir pan.). Tikslas nėra nubausti, o pirmiausia **pamokyti**, apsaugoti sąžiningus mokinius ir palaikyti akademinės bendruomenės integralumą.

Pažeidimų nagrinėjimo tvarka

Kad sprendimai būtų objektyvūs, gimnazijoje nustatyta procedūra, kaip tirti ir spręsti akademinio sąžiningumo pažeidimus, susijusius su DI:

1. **Nustatymas / Įtarimas.** Mokytojui (ar kitam bendruomenės nariui) įtarus DI politikos pažeidimą, jis surenka preliminarius faktus. Pvz., pastebėjus įtartinę darbą, gali būti patikrinta per plagiarizmo tikrinimo sistemas, palyginta su viešai prieinamais DI atsakymais, aptarta su kolegomis. Mokytojas stengiasi objektyviai įsitikinti, ar yra pagrindo manyti apie pažeidimą.
2. **Pranešimas administracijai.** Jei įtarimas atrodo pagrįstas, mokytojas informuoja atsakingą administracijos asmenį (pvz., ugdymo vadovą ar akademinio sąžiningumo koordinatorių). Pateikiami surinkti duomenys (darbas, pažymėti įtartini fragmentai, patikros rezultatai, pokalbio su mokiniu santrauka, jei toks vyko).
3. **Mokinio informavimas ir paaiškinimas.** Administracijos atstovas oficialiai informuoja mokinį (ir, jei reikia, jo tėvus) apie įtarimus ir suteikia galimybę pateikti **paaiškinimą**. Mokinys gali raštu arba žodžiu paaiškinti, kaip rengė darbą, ar naudojo DI, kodėl galimai

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

neatskleidė. Svarbu suteikti mokiniui galimybę būti išklausytam, nes gali paaiškėti svarbių detalių (pvz., mokinys manė, kad pakanka paminėti per pristatymą, nors reikėjo raštu nurodyti).

4. **Tyrimas.** Prireikus, sudaroma nedidelė tyrimo grupė (pvz., du mokytojai ir administracijos atstovas), kuri **išsamiau išnagrinėja atvejį**. Jie gali peržiūrėti mokinio kitus darbus (ar nėra sisteminio rašymo stiliaus neatitikimo), pakalbėti su atitinkamo dalyko mokytoju, įvertinti DI pagalbos mastą. Taip pat galima paprašyti mokinį atlikti trumpą užduotį kontrolinėmis sąlygomis, kad sulygtinti rezultatus (tai padeda nustatyti, ar nagrinėjamas darbas žymiai viršija mokinio įprastinius gebėjimus).
5. **Sprendimo priėmimas.** Remiantis faktais, nusprendžiama, ar pažeidimas įvyko ir koks jo lygis. Sprendimą paprastai priima atsakingas asmuo (pvz., direktoriaus pavaduotojas ugdymui) pasitaręs su mokiniu dėstančiu mokytoju ir (sudėtingais atvejais) drausmės komisija. Sprendimas apima: pažeidimo pripažinimą (ar atmetimą, jei nepasitvirtino) ir nuobaudos/parengiamojo veiksmo paskyrimą pagal nustatytą lygį.
6. **Sprendimo komunikacija.** Mokinys ir jo tėvai (globėjai) informuojami apie priimtą sprendimą raštu. Pateikiama trumpa tyrimo išvada, nurodoma, kokios taisyklės pažeistos, kokios taikomos pasekmės. Taip pat, jei numatyta, informuojama apie galimybę mokiniui apskūsti sprendimą (jei mokykloje tokia tvarka egzistuoja). IB programos atveju, jeigu pažeidimas susijęs su IB vertinamu darbu, mokinys informuojamas, kad Tiek IB organizacija, tiek ir Vilniaus privati gimnazijataip pat bus informuota ir spręs dėl to darbo galiojimo.
7. **Įrašų fiksavimas.** Visi pažeidimų atvejai ir sprendimai **fiksuojami mokyklos dokumentuose**. Tai padeda sekti pasikartojančius atvejus ir užtikrinti nuoseklumą. Konfidencialumas yra svarbus – detali informacija prieinama tik tiems, kam reikia žinoti

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

(mokytojui, mokinio kuratoriui, administracijai). Trečiosioms šalims (pvz., būsimiems universitetams) informacija neteikiama, nebent tai labai rimtas atvejis ir galioja teisės aktai.

8. **Prevenciniai žingsniai po incidento:** Po bet kokio rimtesnio incidento mokykla apmąsto, kaip išvengti panašių ateityje. Gali būti surengta preventcinė paskaita klasei (neįvardijant konkrečių asmenų, aptarti, kas nutiko ir ko pasimokyti), atnaujintos užduočių instrukcijos, sustiprintas konsultavimas. Mokinys, padaręs nusižengimą, gali būti paskirtas atlikti tam tikrą **edukacinę užduotį** – pvz., parengti pristatymą apie akademinį sąžiningumą klasei, perskaityti IB akademinio sąžiningumo gaires ir parašyti refleksiją.

Laikantis šios tvarkos, užtikrinama, kad kiekvienas atvejis būtų sprendžiamas **teisingai, skaidriai ir nuosekliai**. Mokykla siekia ne bausti dėl bausmės, o ugdyti sąmoningumą: kiekvienas nusižengimas traktuojamas kaip galimybė mokiniui suprasti savo klaidą ir tobulėti, tuo pačiu **išsaugant principą**, kad sąžiningai dirbantys mokiniai nebūtų nuskriausti.

Galutinis siekis – ne bausti ar drausti, o **išugdyti sąmoningą, kritišką ir inovatyvų** jauną žmogų, kuris technologijas naudos kaip galimybę tobulėti, o ne kaip trumpiausią kelią rezultatui. Gimnazija, kaip mokymosi bendruomenė, kartu mokosi šiame DI kupiname pasaulyje, ir ši politika yra gyvas dokumentas, augantis su mūsų patirtimi.

Baigiamosios nuostatos

Ši politika įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos ir galioja neribotą laiką, kol nebus atnaujinta ar panaikinta nustatyta tvarka. Politiką tvirtina gimnazijos direktorius, suderinus su Mokytojų taryba ir (jei taikoma) Gimnazijos taryba. Visi gimnazijos darbuotojai ir mokiniai supažindinami su politika pasirašytinai.

Peržiūra: politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per mokslo metus. Už peržiūrą atsakinga paskirta darbo grupė (pvz., akademinio sąžiningumo komitetas), į kurią įeina administracijos

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

atstovai, mokytojai (įskaitant IB programų koordinatorius) ir, jei įmanoma, mokinių atstovas. Atnaujinimai rengiami atsižvelgiant į:

- Tarptautinio Bakalaureato naujausias rekomendacijas ir reikalavimus (pvz., jei IB išleidžia naują dokumentą dėl DI, jis integruojamas).
- Nacionalinius teisės aktus ar Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nurodymus, susijusius su skaitmeninėmis technologijomis švietime.
- Gimnazijos praktinę patirtį – kas suveikė, su kokiais iššūkiais susidūrėme taikydami šią politiką.
- Technologines naujoves – atsiradus naujiems DI įrankiams ar iškilus naujiems pavojams (pvz., deepfake vaizdų paplitimas) gali tekti papildyti politiką atitinkamomis nuostatomis.

Kolizijos su kitomis politikomis: jei ši politika kuriais nors punktais prieštarautų ankstesnėms gimnazijos taisyklėms ar politikoms (pvz., informacinių technologijų naudojimo taisyklėms, egzaminų organizavimo tvarkai), taikomos šios politikos nuostatos specifiniais DI naudojimo klausimais kaip naujesnės ir specialiosios. Bendresniais klausimais, neaptais čia, toliau galioja ankstesnės politikos. Rengiant atnaujinimus, bus siekiama suderinti visus dokumentus.

Aprobavimas su IB: gimnazija, būdama IB pasaulinė mokykla, šią politiką prireikus teikia IB organizacijai peržiūrėti (pvz., akreditacijos, programos vertinimo metu), siekdama užtikrinti, kad ji dera su IB misija ir politika. Bet kuri IB pateikta pastaba ar rekomendacija bus svarstoma ir, jei tikslinga, integruojama.

Atsakomybė: už politikos laikymąsi atsakingas kiekvienas bendruomenės narys individualiai, taip pat administracija už bendrą kontrolę. Pastebėjus pažeidimus ar spragas politikoje, skatinama apie tai pranešti tiesiogiai mokyklos vadovybei.

Ši dirbtinio intelekto naudojimo politika simbolizuoja Vilniaus privačios gimnazijos pasiryžimą **sujungti tradicines akademines vertybes su moderniosiomis technologijomis.**

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO POLITIKA

Literatūra:

1. International Baccalaureate. *Statement from the IB about ChatGPT and artificial intelligence in assessment and education*. 2023 m. kovo 1 d. (žiniatinklis). Nuoroda: (žiūrėta 2025-03-26).
2. International Baccalaureate. *Artificial intelligence (AI) tools – common questions and concerns*. 2023. PDF dokumentas. Nuoroda: (žiūrėta 2025-03-26).
3. International Baccalaureate. *Academic Integrity Policy*. 2023. (6-oji redakcija, su papildymu dėl DI, p.53–55). Nuoroda: ([Academic integrity policy](#)) ([Academic integrity policy](#)).
4. MEF International School. *Artificial Intelligence (AI) Policy*. 2023 m. gruodžio 8 d. (vidaus dokumentas).
5. OpenAI. *ChatGPT* (Large language model). Prieiga per chat.openai.com 2025 m. kovą. (Naudota kuriant politikos pavyzdinius tekstus ir citavimo formatus).